

REFLEXE MĚNÍCÍHO SE SVĚTA PRÁCE

METODICKÁ PODPORA

Svět práce

Svět se neustále mění, a s ním i pracovní trh a celkový způsob, jakým žijeme. V minulosti si lidé vybírali jednu z tradičních studijních cest, jako je medicína, právo nebo strojírenství, a často zůstávali po celý svůj produktivní život v jednom oboru, nebo dokonce u jednoho zaměstnavatele. Dnes však každý rok vznikají desítky nových studijních programů, které často kombinují více specializací, čímž se mění tradiční vnímání známých oborů a titulů.

Jaké změny ve světě práce vnímají vaši žáci? Ukažte jim, jaké výzvy čekají na trh práce i vzdělávací systém v následujících 20 letech:

1. **Nové technologie:** Zanikají některé profese a celé průmyslové obory, zatímco jiné vznikají (digitalizace, automatizace, robotizace, umělá inteligence).
2. **Globalizace:** Možnost stěhování za prací, pohyb osob a informací, sdílené ekonomiky (mezinárodní spolupráce, požadavky na vysokou úroveň anglického jazyka, atd.)
3. **Demografie:** Rostoucí počet lidí ve věku 65+ a nutnost přizpůsobení nabídky služeb této cílové skupině.
4. **Klimatické změny a ekologie:** Proměny životního prostředí a nové profese zaměřené na ochranu ekosystémů.
5. **Work-life balance:** Flexibilnější pracovní podmínky (projektové úvazky, home office, kratší pracovní doba, zaměstnanecké benefity, různé formy rodičovské dovolené).

Změny probíhají neustále a nikdo přesně neví, jaká povolání bude společnost v budoucnu potřebovat. Podle odhadů dnes 65 % pracovních pozic, které budou zastávat příslušníci generace Z (narození po roce 1995), ještě ani neexistuje (viz. Revoluce dovedností, www.manpowergroup.cz).

Náhled do budoucnosti

Zkuste nechat žáky odhadnout, jaké profese budou běžné do roku 2030 (na základě studie The Canadian Scholarship Trust Plan). Nabídnout jim můžete tyto příklady:

- **Tele-chirurg:** Chirurg, který operuje pacienty na dálku pomocí robotických nástrojů namísto vlastních rukou.
- **Nostalgista:** Návrhář interiérů specializující se na vytváření domovů pro seniory inspirovaných jejich oblíbenými obdobími nebo místy.
- **Oživovač divoké přírody (Re-Wilder):** Farmář, který obnovuje venkovské oblasti poškozené lidskou činností, továrnami a dopravou.
- **Expert na jednoduchost:** Odborník zjednodušující a zefektivňující podnikové procesy, např. zkrácení administrativních kroků či optimalizace pracovních postupů.
- **Návrhář odpadu:** Kreativní návrhář, který přetváří vedlejší produkty z výrobních procesů na nové, hodnotné materiály a snižuje tak odpad.
- **Zdravotní navigátor:** Profesionál pomáhající pacientům a jejich rodinám orientovat se ve složitém zdravotnickém systému s cílem minimalizovat stres a podpořit dobré zotavení.
- **Specialista na solární technologie:** Odborník spravující solární farmy či poskytující konzultace pro instalaci a údržbu solárních panelů v městských prostorách.
- **Chovatel akvaponických ryb:** V reakci na úbytek volně žijících ryb, kombinují tito pracovníci chov ryb se zahradnictvím (ryby produkují hnojivo pro rostliny, rostliny čistí vodu).
- **Robotický poradce:** Konzultant pomáhající domácnostem vybrat vhodné roboty pro zajištění péče a domácích služeb na základě potřeb a životního stylu rodiny.

Tyto inovativní profese reflektují zásadní změny ve světě práce, které nás v následujících letech čekají.